

Magdalena Andersson: Tal vid Förintelsens minnesdag 2025

Talare
Magdalena Andersson
Partiledare

Datum
23 januari 2025

Plats
Stockholm

1 Kära vänner,

I år är det 80 år sedan andra världskrigets slut.

5 80 år sedan vi fick fred i Europa.

80 år sedan förintelselägren befriades.

10 Sedan omvärlden, som allt för ofta vänt bort sin blick, tvingades konfronteras med de fasor, de obeskrivliga grymheter och övergrepp som begåtts.

15 Vänner,

80 år.

Det är både kort och lång tid för oss människor.

20 Och att vara människa, då som nu – det är att ständigt söka efter svar. Att försöka förstå. Att finna mening.

Men i Förintelsen finns ingen mening att finna. Det finns inget svar att få.

25 Den är oförståelig i sin ondska och grymhet. I sin omänsklighet.

Så det vi måste göra är att lyssna, lära, och handla.

Lyssna till de överlevandes berättelser. Som Evas, som är med oss här i dag.

Lära av hur de små stegen av förföljelser och propaganda kunde leda till världshistoriens värsta kapitel.

35 Och handla – för att det aldrig någonsin, aldrig någonstans ska kunna ske igen.

Vänner,

40

Jag önskar naturligtvis att vi hade kunnat stå här och bara tala om vårt ansvar för att minnas.

Men i det tidevarv vi lever i så räcker det inte.

45

För bara drygt ett år sedan inträffade den värsta pogromen mot judar sedan andra världskriget.

Vi ser dagligen hur judar utsätts för hot och trakasserier.

50

En antisemitism som ständigt gör sig påmind. I omvärlden, men också här i vårt Sverige.

Hur svenska judar inte vågar bära Davidsstjärnan.

55

Hur barn med judisk bakgrund trakasseras i skolan.

Hur antisemitiska och nazistiska konspirationsteorier sprids från plattformar man inte hade kunnat ana för bara några år sedan.

60

Det är plågsamt att se och höra. Men framförallt så manar det till handling.

För varhelst vi tillåter avhumanisering av våra medmänniskor;

65 Varhelst vi tillåter en brutalisering av vårt sätt att uppträda mot varandra eller tala om varandra;

Då riskerar vi att låta grymheten och ondskan slå rot.

Vänner,

75 Sverige och svenska regeringar har gjort viktiga insatser för hågkomsten av
Förintelsen, för att bekämpa antisemitism, och för att skydda och värna judiskt
liv i Sverige.

80 Från Göran Perssons initiativ om kampanjen ”Om detta må ni berätta” och
Forum för Levande Historia, den internationella hågkomstkonferens som
arrangerades under Stefan Löfvens tid som statsminister och till de viktiga
insatser som den nuvarande regeringen gör.

Det här är centralt. Det ska fortsätta - med oförtruten kraft.

85

För svenska judar ska alltid kunna leva trygga – också med sin judiska identitet.

Men samtidigt är det ju så att inget initiativ från regeringsmakten, ingen statlig
institution eller kampanj kan frånta oss det självklara ansvar som var och en av
90 oss har som medmänniska.

Det börjar – och det slutar med var och en av oss.

Som Imre Kertesz, nobelprisbelönad författare och överlevare av Auschwitz och
95 Buchenwald, skriver i sin dagbok: ”Vägen – ut ur civilisationen – är kortare än
vad man kan tro”.

I januari 2025 känns det här citatet så aktuellt att det blir svårt att andas.

100 Därför är det är vårt ansvar, vår plikt, att till varje pris skydda alla människors
rätt till liv och värdighet.

Att i våra handlingar som medmänniskor levandehålla minnet, och
vidarebefordra det, av Förintelsen.

105

Att behålla och stå för våra löften.

110 Stå upp mot fördomar, hat och avhumanisering. I vardagen, på arbetsplatsen, i våra politiska uppdrag.

Oavsett vem det riktar sig mot. För man kan ju aldrig minska hatet mot en grupp genom att öka det mot en annan.

115 Hat är ett gift som sprider sig i samhällskroppen.

Därför har vi en uppgift som överskuggar alla andra uppgifter vi har.

120 Att se till att vägen ut ur civilisationen blir så avlägsen det bara går.

Att ”aldrig igen” betyder någonting på riktigt.

Tack till alla er som är här.

125 Tack till alla er som har gjort den här sammankomsten möjlig.

130 Och tack till Eva och alla andra överlevare för att ni genom era berättelser hjälper oss att aldrig glömma och att aldrig vända bort blicken.

Taggar

2020-tal, 2025, Förintelsens minnesdag, Kvinna, Socialdemokraterna

URI

135 <https://www.svenskatal.se/tale/magdalena-andersson-tal-vid-forintelsens-minnesdag-2025>

140

145